

Білецький В.С., Онкович Г.В.,
Онкович А.Д., Балабанова К.Є.

Вікідидактика: контент-аналіз просування нових складників медіаосвіти в соціальній мережі Фейсбук

Вступ. Вікіпедія – глобальна, вільна та багатомовна інтернет-енциклопедія, найстаріший і найбільший проект Фонду Вікімедіа – найпопулярніший довідник в Інтернеті. 15 січня 2001 році Джиммі Уельс і Ларрі Сенгер запустили онлайн енциклопедію – Вікіпедія. Назву Wikipedia придумав Ларрі Сенгер, об'єднуючи слова wiki (від гавайського «швидкий») і pedia (від енциклопедія). Спочатку «Вікіпедію» створили як доповнення до вільної енциклопедії «Nupedia», якою користувалися виключно вчені. Але вільна «Вікіпедія» швидко обійшла попередника і стала масштабним міжнародним проектом. Інтенсивний процес її розвитку триває в усьому світі. Це призводить до появи нових понять, термінів. Ми вже представляли освітні можливості Вікіпедії через сторінку «Вікідидактика» в мережі Фейсбук, звертали увагу на основні потреби користувачів сторінки.

МЕТА цієї статті – через контент-аналіз простежити роль і місце ФБ сторінки «Вікідидактика» в сучасному освітньому-інформаційному просторі ; – проаналізувати географію користувачів фахової ФБ сторінки «Вікідидактика», параметри їх активності; – проаналізувати часові виміри запиту інформації, активність користувачів за віковими категоріями; – спрогнозувати розвиток вікідидактики у контексті розвитку медіаосвіти з опертям на фахову зацікавленість педагогів ресурсом Фейсбук «Вікідидактика».

Методи. Для досягнення поставленої мети використовувалися такі методи, як спостереження, узагальнення, комп'ютерний контент-аналіз тощо. Вище ми назвали кілька форм освітніх занять з написання і редагування статей до Вікіпедії. На сьогодні маємо кількох дописувачів до вільної енциклопедії, котрі уважно

стежать за процесами «навколо», узагальнюють їх, порівнюють. Серед таких авторів – Ю. Пероганич, В. Білецький, А. Бондаренко, Є. Букет, А.Луцюк [4, 7, 8]. Наприклад, від них, зокрема, ми дізнаємося про те, що «Відкрита 15 січня 2001 року англomовна Вікіпедія була першою вільною енциклопедією в Інтернеті й донині залишається найбільшим мовним розділом Вікіпедії у світі. Цьому сприяє як велика кількість людей, для яких англійська є рідною, так і те, що англійська де-факто є мовою міжнародного спілкування. За статистикою, 39,3% редагувань англійського мовного розділу здійснюється з території США, 16,2% – Великої Британії, 6,2% – Канади, 5,1 % – Індії, 4,1% – Австралії. Тоді як, наприклад, 90,9% редагувань української Вікіпедії здійснюється з території України» (Є. Букет). Або: «Ми порахували статистику і побачили ось так найкращу українську десятку (йдеться про статті в українській Вікіпедії за рейтингом): Україна, Тарас Григорович Шевченко, Київ, Іван Франко, Леся Українка, Друга світова війна, Київська Русь, Львів, Перша світова війна, Німеччина. Деякі статті є популярними постійно. А. Бондаренко зазначає, що у кращій сотні статей стабільно перебувають 22 статті – про Україну та населення України, Київську Русь і Галицько-Волинське князівство, про міста Київ і Львів, про видатних діячів минулого – Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесю Українку та Богдана Хмельницького, про країни світу – Німеччину, Європейський Союз і Велику Британію, Польщу та Францію, про історичні події – Першу та Другу світові війни й Чорнобильську катастрофу, а також статті “Білкі”, “Бароко”, “Інтернет”, і, звичайно, “Українська мова”. Деякі статті навпаки з’являються в топі, а потім відходять. Починаючи з 2014-го, популярними є статті про війну на сході України, а з 2019-го несподівано на 3 місце вийшла стаття про перехід церковних громад до ПЦУ [7, 8].

Основна частина. З перших років існування «Вікіпедія» була виключно англomовною. Наразі вона нараховує понад 300 мовних розділів. 31 травня 2009 року група ентузіастів (Vasyl Babuś, Олекса Правдич, Анатолій Гончаров) відгукнулась на ініціативу Юрія Пероганича і зібрались на Софійській площі, щоб провести установчі збори ВМУА. Вони повірили, що ідея перспективна і не пошкодували свій час провести День Києва в такий екстраординарний спосіб. Так зародилась ГО «Вікімедіа Україна». Всі

ці люди й досі редагують Вікіпедію. Започатковані ними упродовж 2009–2012 років ініціативи, зокрема конкурси «Вікі любить пам'ятки», «Вікі любить Землю», конкурси вікістатей і проєкт «Світова класика українською» живуть і досі.

Аналітика Юрія Пероганича прикрашає не тільки інтернет-сторінки ГО «Вікімедіа Україна», а й сторінку «Вікідидактика». Матеріали Ю.Пероганича, як і аналітичні дописи А.Бондаренка, Є.Букета та ін. охоче використовують вікіпедагоги, котра досить продуктивно використовують Вікіпедію у навчальному процесі. Найбільший внесок у розвиток Освітньої програми українського сектора Вікіпедії здійснили шкільні вчителі, які провели кілька вікітренінгів і вебінарів для українських педагогів, започаткували цілий напрямок, означений проф. Г.В.Онкович терміном «вікідидактика» [2]. Ці процеси відстежуються на сторінках вікіспільнот у мережі Фейсбук. Ідеї вікіуроків буквально носилися в освітньому просторі, адже з'ява такого корисного майданчика, як Вікіпедія, не могла пройти непоміченою і не наштовхнути педагогів на творчий пошук. З опертям на їхній досвід і для його поширення в соціальній мережі Фейсбук було створено сторінки «Вікідидактика». «Вікіпедія в школі», «Вікістудія». На той час уже користувалися популярністю такі заходи, як вікітренінги, вікімуштри, вікімарафони, під час яких у різних установах проводились уроки творення Вікіпедії з метою залучити науковий загал до написання й редагування статей у вільній енциклопедії. Такі вікіуроки стали вже традиційними, їх об'єднує парасолькове поняття «вікідидактика» – використання Вікіпедії з освітньою метою [18, 20, 21]. Вікіуроки з'явилися в інформаційному просторі завдяки відеозаписам педагогів Валентини Кодоли й Андрія Гриценка. Приклади вікіуроків і вікіпроєктів із низки шкільних дисциплін у 2017/18 рр. були опубліковані в «Інформаційному збірнику для директора школи та завідувача дитячого садка», інших виданнях, а приклади використання Вікіпедії на заняттях із конкретної навчальної дисципліни у вищій школі були представлені на низці наукових конференцій і науково-методичних семінарів [21, 22, 23]. Пізніше на допомогу освітянам прийшли вебінари, котрі проводять різні освітні майданчики. І вікіпедагоги А.Гриченко, О.Куш, В.Кодола, Г.Качуровська стали навчати охочих писати і редагувати статті до Вікіпедії через вебінари.

21–22 серпня 2021 року в Києві проходив форум «20 років Вікіпедії: успіхи та перспективи», організований ГО «Вікімедіа Україна». У ньому взяли участь 45 учасників та учасниць з усієї України. Вони зібралися у Києві з метою проаналізувати минулі здобутки, зафіксувати теперішній стан розвитку вікіруху й обговорити плани на майбутнє. Форум став продовженням міжнародної Вікіманії для української вікіспільноти.

Перша велика офлайн-зустріч цього року тривала два дні, його програма передбачала задалегідь підготовлені доповіді й блиц-промови. Саме 20-річчя Вікіпедії стало «фокусною темою» зібрання: Зокрема, досвіду впровадження та майбутньому Освітньої програми Вікіпедії присвячувались виступи Ганни Осадчук, Наталії Ластовець, Олега Куца, Марини Чалої, Галина Качуровської. Матеріали (вони є у відкритому доступі).

Форум спонукав ще раз звернутися до деяких аспектів вікімедійного руху. Мета даної статті – «підказати» шлях до них вікіпедагогам».

Зокрема, 15 серпня на щорічній конференції Вікіманія було оголошено нового «вікімедійця року». У дописі «Вікімедієць 2021 року» – хто це?» vitaliipetrushko [] докладно розповідає про відзначених цього року вікімедійців. Щорічна номінація «Вікімедієць року» бере свій початок з 2011 року. Нею традиційно відзначають редакторів та редакторок Вікіпедії й інших сестринських вікіпроектів, які продемонстрували значний внесок у розвиток вікімедійного руху. Переможцями номінації стають представники різних мовних розділів Вікіпедії, незалежно від походження та національної приналежності. У 2014 році, наприклад, переможцем цієї номінації посмертно став користувач української Вікіпедії – Герой Небесної сотні Ігор Костенко. Він був активним дописувачем та популяризатором української Вікіпедії. Загинув 20 лютого 2014 року під час подій Революції Гідності. Цього року «вікіпедійцем року» став Алаа Найджар з Леванту, лікар, який за останній рік зробив великий внесок у розширення арабського розділу Вікіпедії, Вікіданних та інших сестринських проектів. Він, зокрема, є засновником проекту, який забезпечує об'єктивне висвітлення в арабській Вікіпедії пандемії COVID-19. Своєю працею він допомагає боротися з медичною дезінформацією та протистояти пандемії за допомогою перевіреної інформації. «Я роблю свій внесок у Вікімедіа через

[те, що це дає] можливість ділитися знаннями з усіма людьми, без будь-яких бар'єрів, таких як мова» – розповів Алаа Найджар в інтерв'ю для Фонду Вікімедіа.

«Впродовж глобальної пандемії, Вікіпедія змогла захиститися від дезінформації завдяки роботі таких волонтерів, як Алаа. Його значний внесок до арабської Вікіпедії демонструє увагу та відданість до нейтральності та точності, які забезпечили високий рівень якості інформації у Вікіпедії. Ця нагорода відзначає лідерські якості, визначну роль у підтримці та розвитку його спільноти, та, перш за все, його пристрась до забезпечення знань для всього світу» – зазначив Джиммі Вейлз, засновник Вікіпедії.

Почесними нагородами також було нагороджено шість учасників та учасниць вікімедійного руху. Почесні відзнаки – це унікальні номінації для популярних серед власної спільноти вікімедійників та вікімедійниць. Цього року почесну відзнаку отримали Кармен Алькасар з Мексики (користувачка Wotancito) та Нетха Хусейн з Індії (користувачка Netha_Hussain).

Новачком року стала Карма Чітраваті (користувачка Carma_citrawati) за свій внесок у балійську Вікіпедію та каталогізацію понад 600 балійських рукописів, написаних на пальмовому листі.

Спеціальною нагородою «20-річна честь» відзначено Лодевійка Гелауффа (користувач Effeietsanders), який є частиною вікіруху з перших років його існування. Лодевійк також є одним із засновників міжнародного фотоконкурсу «Вікі любить пам'ятки» та працює над координацією цього проєкту вже понад десятиліття.

У номінації «технологічний новатор» переміг Джей Пракаш (користувач Jauprakash12345). Своєю роботою Джей надавав технічну підтримку індійській вікіспільноті та вдосконалював техніку інфраструктуру, яка забезпечує вільний доступ до знань.

Лауреаткою у сфері «мультимедіа» стала Ананья Мондал (користувачка Atudu). Ананья – дописувачка з Індії, яка започаткувала кампанію «Вікі любить метеликів». Завдяки цьому було завантажено понад 2600 високоякісних зображень метеликів 428 різних видів та підвидів. [https://blog.wikimedia.org.ua/2021/08/18/wikimedian-of-the-year-2021/?fbclid=IwAR1RpmTadUruOD77ZycQHxn-oZKq3hb_QWwz8QQIt3ANamPTdmVfjZZmi4s? Дата звернення 04.08.2021]

Як «Вікімедіа Україна» організовує конкурси у вікіпроєктах – тема виступу на Форумі Віталія Петрушка (vitaliipetrushko). Він, зокрема, розповів, що 16 серпня на щорічній міжнародній конференції Вікіманія 2021 команда «Вікімедіа Україна» ділилася досвідом організації кампаній для подолання прогалин у вікіпроєктах. Йшлося про міжнародний конкурс «Вікі любить Землю» та марафон WikiGap. Принагідно зазначимо, що на ФБ-сторінці «Вікідидактика» постійно вміщується інформація про ті та інші конкурси. Вікіпедагоги охоче долучають до них своїх учнів.

Сесію на Вікіманії провели координатор програм ВМУА Антон Процюк, проєктна менеджерка конкурсу «Вікі любить Землю» Анастасія Петрова та заступник голови Правління «Вікімедіа Україна» Микола Козленко. Під час виступу вони поділилися своїм досвідом організації, досягненнями та майбутніми планами щодо проєктів «Вікі любить Землю» та «WikiGap». Скористаємось їхніми напрацюваннями.

«Вікі любить Землю» – щорічний фотоконкурс, присвячений природній спадщині. Метою проєкту є привернути увагу громадськості до природного середовища та створити базу вільних фотографій заповідних територій. Цей конкурс було засновано в Україні у 2013 році. Під час першої кампанії було зроблено 11 736 світлин 1104 пам'яток природи. З 2014 року конкурс став міжнародним: до нього долучилися 14 країн, а у 2019 році конкурс одночасно проводився вже у 37 країнах. За весь час проведення «Вікі любить Землю» було завантажено понад 700 000 фото, що робить цей фотоконкурс другим за розмірами, після «Вікі любить пам'ятки».

Цей фотоконкурс допомагає відстежувати нинішній стан природного середовища та документувати його зміни впродовж років. До участі у міжнародному проєкті щороку долучаються місцеві волонтери. Це мотивує їх досліджувати місцеву природу та підвищує обізнаність суспільства про значення природозахисних територій.

Завдяки конкурсу створено велику базу фотографій природної спадщини, що дозволяє ілюструвати тисячі статей у Вікіпедії, роблять їх більш інформативними та привабливими для читачів.

Інший конкурс – WikiGap. WikiGap – весесвітня кампанія з подолання гендерного дисбалансу у Вікіпедії. Вона була започат-

кована некомерційним об'єднанням «Вікімедіа Швеція» та Міністерством закордонних справ Швеції у 2018 році. В Україні ця кампанія теж вперше була проведена 2018 року. За чотири роки у ній взяли участь понад 300 учасників та учасниць, які створили близько 3000 статей у Вікіпедії та Вікіцитатах. Цього року учасниками тематичного вікімарафону було створено понад 900 статей. Партнерами кампанії WikiGar в Україні є Посольство Швеції в Україні, представництво Фонду ООН у галузі народонаселення в Україні та Національний демократичний інститут.

Окрім WikiGar, «Вікімедіа Україна» реалізовує й інші проекти боротьби із гендерним дисбалансом – наприклад, марафон «Це зробила вона» чи конкурс статей «Жінки у STEM».

У цьому році конкурс «Вікі любить Землю» впродовж травня – серпня проводився у 35 країнах та регіонах світу. Серед нововведень 2021 року – поділ основних переможців на дві категорії, «пейзаж» та «макрофото», а також введення спеціальної номінації «Права людини та навколишнє середовище».

На майбутнє організатори планують проаналізувати попередній досвід запровадження нових категорій та дослідити шляхи для їх вдосконалення; популяризувати конкурс для залучення нових країн-учасниць; шукати нових партнерів та працювати над збільшенням ілюстрованих статей у Вікіпедії.

Інформація про сестринські проекти. «Вікі любить Землю» – це щорічний міжнародний фотоконкурс, який присвячений пам'яткам природи. Перелік пам'яток, які можна фотографувати для конкурсу, нараховує понад 8 тисяч 600 об'єктів. Цей перелік постійно оновлюється, і ми будемо раді допомозі з його доповненням. Метою проекту є формування якомога ширшої бази фотографій пам'яток природи, наповнення Вікіпедії та інших вікі-проектів, а також сприяння охороні довкілля і захисту природи.

«Вікі любить Землю» – це частина міжнародного конкурсу Wiki Loves Earth, який був започаткований в Україні 2013 року; у 2020 році в ньому взяли участь 34 країни. Усього за всю історію конкурсу учасники української частини конкурсу сфотографували понад чотири тисячі об'єктів та територій природно-заповідного фонду України, загалом зібрано понад 110 тисяч фотографій. В Україні конкурс проводить громадська організація «Вікімедіа Україна».

Щороку журі конкурсу визначають найбільш якісні фотографії у кожній області та по всій Україні; їхні автори стають призерами конкурсу. Призи отримують також учасники, які сфотографують найбільшу кількість пам'яток природи (як у кожній області, так і по Україні загалом) – і переможці спецномінацій. Щоб взяти участь, учасники мають завантажити фотографію на Вікісховище протягом конкурсного періоду.

Протягом червня всі охочі можуть завантажувати архівні й новостворені світлини пам'яток природи України – та змагатися за призи. Про результати кампанії «Місяць історії української незалежності» розповів vitaliipetrushko. Ця акція мала на меті створити нові статті чи покращити якість наявних про знакові події, явища та значущих осіб сучасної історії України. Взяти участь у марафоні могли усі охочі.

Впродовж проведення кампанії учасники займалися створенням та покращенням статей Вікіпедії про ключові події з історії незалежної України, історію державних інституцій та реформ за цей період, історію громадянського суспільства та національних меншин та на інші важливі теми. Цей марафон був присвячений 30-річчю Незалежності України.

ФБ-сторінка «Вікідидактика» постійно інформує про заходи ГО Вікімедіа України, адже педагогам, котрі використовують Вікіпедію у навчальному процесі, доцільно знати і популяризувати ініціативи громадської організації. На сторінці вміщується інформація про нові публікації щодо використання Вікіпедії у навчальному процесі в різних країнах, статті у наукових і популярних виданнях, авторами яких є українські дослідники, педагоги, автори статей.

Вікідидактика – один із новітніх складників медіадидактики, частина педагогіки, що розглядає Вікіпедію як актуальний навчальний посібник. «Вікідидактика» у ФБ стали відомі фахівці з педагогіки і автори багатьох статей у Вікіпедії. Станом на вересень 2021 року група нараховувала 742 учасники. Мова матеріалів сторінки переважно українська, окремі матеріали подаються англійською. Статус групи: *Загальнодоступна* (будь-хто може переглядати учасників групи та їхні дописи), *Видима* (будь-хто може знайти цю групу), *Загальна* (що передбачає універсалізацію користувачів за аспектами проблеми). Це повністю відповідає

принципам участі у Вікіпедії – загальнодоступній вільній багатомовній онлайн-енциклопедії.

Задачами вікідидактики, зокрема, є:

- розробка і апробація нових дидактичних матеріалів з використанням вікіпедійних джерел;
- розробка і впровадження різновидів уроків (вікіуроки, предметні (з літератури, географії, історії тощо), виховних уроків, «людина з Вікіпедії», «людина до Вікіпедії», уроки-подорожі, уроки за матеріалами вікіпроектів, уроки за матеріалами Фотоконкурсів тощо); вікітренінги; розробляння і впровадження різновидів лекцій для студентів: вікілекції, предметні заняття;
- створення вікістудій і вікішкіл у вишах; написання рефератів, оглядових статей тощо. Останнім часом можливості Вікідидактики значно розширилися за рахунок активного «вторгнення» в освітній простір вебінарів.

РЕЗУЛЬТАТИ. Нещодавно вперше було проведено комп'ютерний контент-аналіз ФБ сторінки «ВІКІДИДАКТИКА» в часових рамках «весна-літо 2021 року» на основі ряду динамічних кривих та гістограм (рис.1). Аналіз засвідчив очевидну зацікавленість до проекту за показниками: кількість учасників (всього 742, при цьому 362 активних учасників; публікації за 60 днів весни 2021 р. – 35; водночас коментарі і реакції на публікації – 110). Публікації, коментарі та реакції нерівномірно розподілені по днях тижня (рис.1). (Принагідно зазначимо, що перед тим аналогічне дослідження – комп'ютерний контент-аналіз – було зроблено і на матеріалах сторінки з нафтогазової освіти [6]).

Найбільш популярний день відвідин сайту – неділя. Популярні ранкові години – в околиці 10.00 (рис. 2).

Аналіз учасників сторінки за віком і статтю (рис. 3) показує, що більшість учасників (74%) – жінки, 26% – чоловіки.

Інтерес до матеріалів сторінки найбільше виявляють вікові категорії 45-54-34 роки (до 30% всіх учасників) та 55-64 роки (близько 17 % учасників). Інтерес фахівців вікової категорії 35-44 років дещо нижчий – до 14%, а 18-24 роки – незначний – близько 2% учасників блогу. Цікаво що категорія 65+ теж зберігає інтерес до тематики блогу і складає до 10% учасників.

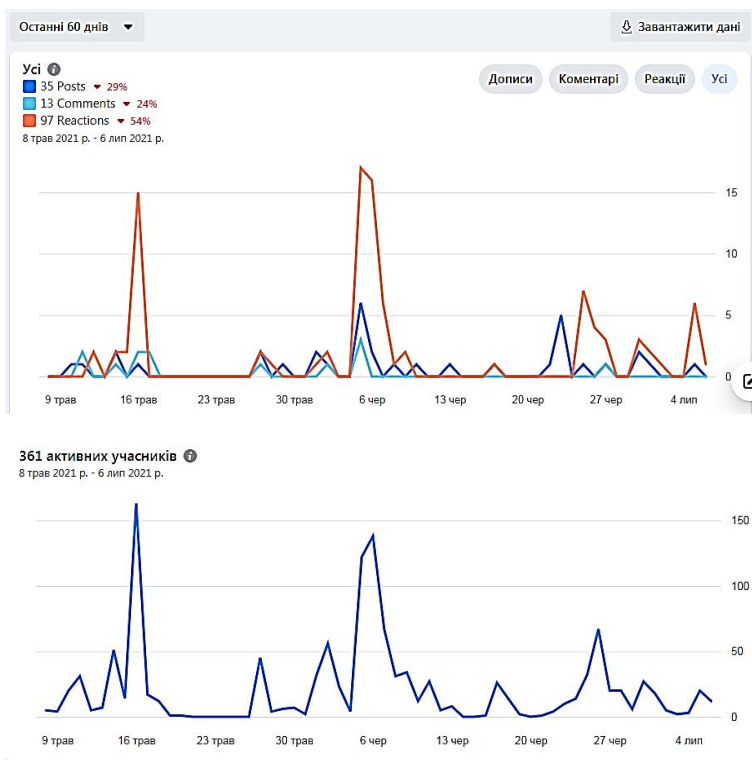

Рисунок 1. Завантажені дані (дописи, коментарі, реакції) та активні учасники сторінки-блогу «ВІКІДИДАКТИКА» за період 8 травня 2021 р. – 6 липня 2021 р.

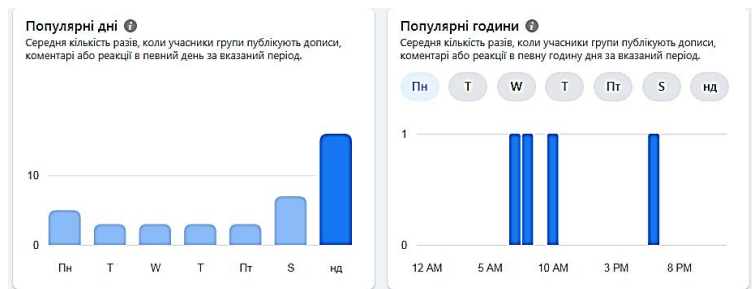

Рисунок 2. Популярні дні і години відвідин сайту «ВІКІДИДАКТИКА»

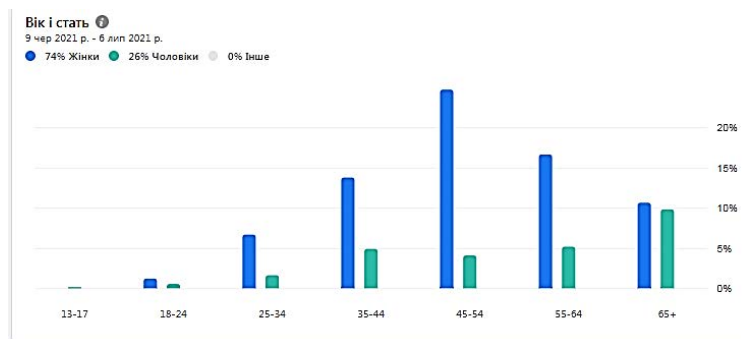

Рисунок 3. Аналіз учасників сторінки-блогу за віком і статтю.

Географія учасників блогу: Україна – 671 учасник, Росія і Білорусь – по 10-11, Італія – 9, Сполучені Штати Америки – 7, Польща – 3, Мексика, Швейцарія, Ліван, Індія – по 2.

Популярні міста (по Україні): Київ – 250, Миколаїв – 63 (тут проводилося ряд заходів з популяризації Вікідидактики), Львів – 27, Запоріжжя та Івано-Франківськ – по 13, Одеса і Харків – по 11, Дніпро, Херсон і Луцьк – по 9.

Популярні країни		Популярні міста	
Україна	671	Київ	250
Росія	11	Mykolaiv, Mykolaiv Oblast	63
Білорусь	10	Lviv, Lviv Oblast	27
Італія	9	Zaporizhia, Zaporizhia Oblast	13
Сполучені Штати Америки	7	Ivano-Frankivsk, Ivano-Frankivsk Oblast	13
Польща	3	Odessa, Odessa Oblast	11
Мексика	2	Kharkiv, Kharkiv Oblast	11
Швейцарія	2	Dnipro, Dnipropetrovsk Oblast	9
Ліван	2	Kherson, Kherson Oblast	9
Індія	2	Lutsk, Volyn Oblast	9

Висновки. Медіаосвітні технології, об'єднані поняттям «вікідидактика», розробляють й узагальнюють теоретико-методичні засади застосування Вікіпедії в освітньому процесі, зокрема, розробляють і впроваджують нові дидактичні матеріали з опертям

на вікіджерела. Ця й відображає аналізована сторінка в мережі Фейсбук, котра є посередником між Вільною енциклопедією й сучасним освітнім процесом.

Термінологічна база напрямку «Вікідидактика» сьогодні включає такі поняття:

- вікікористувач – послуговувач матеріалами Вікіпедії,
- вікімедійник – розробник програмного забезпечення,
- вікіпедист – автор і редактор статей,
- вікіпедагог – учитель, котрий використовує Вікіпедію у навчанні і вихованні,
- вікідидакт – той, хто навчає техніці написання й редагування статей у Вікіпедії, а також створює відповідні навчально-методичні посібники тощо.

Список використаної літератури

1. Hoffmann S. Wikipedia in teaching: improving autonomy in research, critical sense, and collaborative abilities in students, making them contribute to the free encyclopedia. URL: <http://maidanmuseum.org/uk/node/922> (дата звернення 15.01.2020)
2. Onkovych G. New in media education: wikididactics // The Fifth European Conference on Information Literacy (ECIL)/ September 18th-21st, 2017, Saint-Malo, France. Abstracts. Publisher: Information Literacy Association (InLitAs). P.250. URL: <http://ecil2017.ilconf.org/wp-content/uploads/sites/6/2017/09/ECIL-2017-Book-of-abstracts.pdf> (дата звернення 15.01.2020)
3. Бак С. Реалізація принципу метапредметності за допомогою вікіпроектів під час викладання зарубіжної літератури/ Інформаційний збірник для директора школи та завідувача дитячого садка, 2018. Ч. 2 (71). С. 84–89.
4. Білецький В, Бондаренко А. Роль Вікіпедії та її сестринських проєктів у розвитку україністики. 8 Конгрес МАУ. Українознавство. Освіта, 2013. С. 40–52.
5. Білецький В.С., Онкович Г.В., Ткаченко М.В. Інженерна блогодидактика у нафтогазовій справі // Геотехнології, 2019. – Ч. 2. – С.55 – 63.
6. Білецький В.С., Онкович Г.В., Ткаченко М.В. Інженерна блогодидактика в навчальному процесі вищої школи (на прикладі підготовки фахівців нафтогазової сфери) PR и СМИ в Казахстане: сборник научных трудов. – Қазақстандағы PR және БАҚ: ғылыми еңбектер жинағы / сост. и гл. ред. Л.С. Ахметова. – Вып. 18. – Алматы: Қазақ университеті, 2020. – 426 с. ISBN 978-601-04-4546-8. -С. 155-171.
7. Бондаренко А. Українській Вікіпедії – 16 років: про що найбільше читають. URL: <https://uain.press/blogs/ukrayinskij-vikipediyi-16-rokiv-pro-shho-najbilshhe-chytayut-1164771?fbclid=IwAR2hSfz-L1j7SxNyQysfkSRiLR634sgO1zRt7gnvUMiybDUzXuT4hxLp-aQ> (дата звернення 15.01.2020)

8. Букет Є. Найбільша енциклопедія за всю історію. URL: https://uain.press/blogs/najbilsha-entsyklopediya-za-vsyu-istoriyu-1159455?fbclid=IwAR2Y-1qbR3IcbvYXY4638b89xxw.Or_VEvcEjK4383lhjudpdYcWuXyBW8U; Що таке Вікіпедія? URL: //https://uain.press/blogs/yevgen-buket-shho-take-vikipediya-659919?fbclid=IwAR3gaA6jfwDwd5YZ9J_3UL7SX3jW43ekeR8yGWfZt9ZsR3O02nPeV51a9CU (дата звернення 15.01.2020)
9. Вікідидактика. Київ, 2016. URL: <https://www.facebook.com/groups/1796426670616724/> (дата звернення 15.01.2021)
10. Домінгес Г., Тейшейра Лопес. К. Characterizing and comparing Portuguese and English Wikipedia medicine //https://www.researchgate.net/publication/333063606 (дата звернення 15.01.2020)
11. Дячок С. Вікіпроекти як форма виховання. Інформаційний збірник для директора школи та завідуючого дитячим садочком. РА «Освіта України», 2017. № 8. С. 69–73.
12. Качуровська Галина, Дейбук Лідія. Інноваційні можливості Вікідидактики як складової сучасного освітнього простору: навчально-методичний посібник. – Бар:ДНЗ «Барський ПБЛ». 2020. – 45 с.
13. Кодола В. І. Вікіпедія в школі. Від медіаграмотності до медіакультури: стратегії, проблеми, перспективи: тези доповідей Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (м. Миколаїв, 27 квітня 2016 року). Миколаїв: ОППО, 2016. С. 37–40.
14. Кодола В. Технологія проведення вікіуроку. Інформаційний збірник для директора школи та завідувача дитячого садка, 2018. № 2 (71). С. 52–56.
15. Куц О. Створення статей у Вікіпедії як форма самостійної роботи з учнями / Всесвітня література, 2017. № 3. С. 20–25.
16. Махоні Е. *Vicipedia Latina: Енциклопедія та співтовариство. The Classical Outlook, vol. 90. 3. 2015. pp. 68–90.*
17. Національний медіаосвітній глосарій / Укл. Г. В. Онкович, В. Я. Карачун, Ю. Г. Карачун. Миколаїв: ОППО, 2016. 120 с.
18. Онкович Г. В. Вікідидактика як інновація у мовній підготовці студентів. Збірник «Інновації та традиції у мовній підготовці студентів»: тези доповідей міжн.науково-практичного семінару. Х.: ХНУБА, 2017. С. 194–198.
19. Онкович Г. В. Нове в медіаосвіті: вікідидактика. Актуальні дослідження в соціальній сфері: матеріали десятої міжн. науково-практичної конференції (м. Одеса, 17 листопада 2017 р.) / гол. ред. В. В. Корнєшук. Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. С. 146–148.
20. Онкович Г. В. Новітні терміни медіаосвіти та медіадидактики. Лінгвістика. Лінгвокультурологія. Кроскультурна і міжкультурно комунікація: проблеми, питання, рішення. Дніпро, ДНУ ім.Олесья Гончара, 2018. № 12. Частина 2. С. 277–291.
21. Онкович Г. В., Онкович А. Д. Вікідидактика: формування і розвиток у системі професійної освіти. Вісник Житомирського державного уні-

- верситету імені Івана Франка. Педагогічні науки. Житомир: Вид-во Євенок О. О., 2017. Вип. 2 (88). С. 208–212.
22. Онкович Г. В., Онкович А. Д. Нове в медіаосвіті: вікідидактика. Мова і культура «Науковий журнал». К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. Вип. 19. Т. V (185). С. 249–260.
 23. Онкович Г. В., Онкович А. Д., Редько-Шпак Л. Вікідидактика: латиномовна Вікіпедія на заняттях з латинської мови у вищій школі / Інновації та традиції у мовній підготовці іноземних студентів: тези доповідей міжнародного науково-практичного семінару. Х.: Вид-во Іванченка І, 2019. С. 276–282.
 24. Онкович Г. Вікідидактика та її технології в системі відкритої освіти / Донецький вісник Наукового товариства ім. Шевченка. Донецьк-Маріуполь-Покровськ: НТШ, 2018. С. 200–237.
 25. Онкович Г., Онкович А., Редько-Шпак Л. Вікідидактика: Vicipedia Latina Латинськомовна Вікіпедія на заняттях з латинської мови у вищій школі / Соцікомунікативний простір України: історія та сьогодення: зб. матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції до 125-річчя від дня народження М.Т. Рильського (Київ, 20-21 лютого, 2020 р.). Київ: Міленіум, 2020. С. 114–115.
 26. Онкович Г.В., Білецький В.С., Онкович А.Д. Вікідидактика в соціальній мережі Фейсбук. // The 1st International scientific and practical conference “Innovations and prospects of world science” (September 8-10, 2021) Perfect Publishing, Vancouver, Canada. 2021. 408 p. – С.211-221.
 27. Освітня програма Вікіпедії. Ідеї (2018). URL: [https://ua.wikimedia.org/wiki/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0_%D0%\(дата звернення 15.01.2020\)](https://ua.wikimedia.org/wiki/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0_%D0%(дата%20звернення%2015.01.2020))

Вікідидактика: контент-аналіз продвиження нових составляющих медиаобразования в социальной сети Фейсбук

Анотація. В статті говориться о новому педагогическом ответвлении «викидидактика» и его представлении в сети Фейсбук. Викидидактика рассматривается как часть педагогики, занимающейся вопросами использования Википедии в учебном процессе, разработкой и апробацией новых дидактических материалов с опорой на викиисточники.

Терминологическая база направления «Викидидактика» сегодня включает следующие понятия:

- википедист – пользователь материалами Википедии, викимедийщик – создатель программного обеспечения,
- википедист – автор и редактор статей,
- википедагог – учитель, использующий Википедию в обучении и воспитании,
- викидидакт – педагог, обучающий писать и редактировать статьи в Википедии, а также создающий учебно-методические пособия и др.

Матеріали сторінки в сети Facebook направлены на развитие медиаобразовательной и социокультурной компетентностей ее пользователей. В статье предлагаются результаты контент-анализа ФБ страницы «Викидидактика».

Ключевые слова: медиаобразование, медиадидактика, викидидактика, викиурок, интернет-ресурс, социальная сеть фейсбук, медиаобразовательная компетентность.

Вікидидактика: контент-аналіз просування нових складників медіаосвіти в соціальній мережі Фейсбук

Анотація. У статті йдеться про нове педагогічне відгалуження «вікидидактика» та його представлення в мережі Фейсбук. Вікидидактика розглядається як частина педагогіки, котра займається питаннями використання Вікіпедії у навчальному процесі, розроблянням й апробацією нових дидактичних матеріалів з опертям на вікіджерела.

Термінологічна база напрямку «Вікидидактика» сьогодні включає такі поняття:

- вікікористувач – послугоувач матеріалами Вікіпедії, вікімедійник – створювач програмного забезпечення,
- вікіпедист – автор і редактор статей,
- вікіпедагог – учитель, котрий використовує Вікіпедію у навчанні і вихованні,
- вікидидакт – освітянин, котрий навчає писати й редагувати статті у Вікіпедії, а також створює навчально-методичні посібники тощо.

Матеріали сторінки в мережі Фейсбук спрямовані на розвиток медіаосвітньої і соціокультурної компетентностей її користувачів. Пропонуються результати контент-аналізу ФБ сторінки «Вікидидактика».

Ключові слова: медіаосвіта, медиадидактика, вікидидактика, вікіурок, інтернет-ресурс, соціальна мережа фейсбук, медіаосвітня компетентність.

Biletsky V., Onkovych H., Onkovych A., Balabanova K.

Wikididactics: Content Analysis of Promotion of new Components of Media Education on the Social Network Facebook

Abstract: The article deals with a new pedagogical branch of «wikididactics» and its presentation on Facebook. Wikididactics is considered as a part of pedagogy, which deals with the use of Wikipedia in the educational process, development and testing of new didactic materials based on Wikipedia sources.

Terminological base of the direction «Wikididactics» today includes the following concepts: wiki user, wikimediaman, wikipedian, wiki educator, wikididact.

Wikididactics is the newest branch of modern media didactics, presented on the social network Facebook. The materials of the Facebook page are aimed at developing the media educational and socio-cultural competencies of its users. The results of the content analysis of the FB page «Wikididactics» are offered.

Key words: media education, high school media didactics, wikididactics, wiki lesson,, Internet resource, social network.